

ВИЯВЛЕННЯ САПОНІНІВ У СИРОВИНІ ЛІХНІСУ КОРОНЧАТОГО

Поліщук Ю.М., Процька В.В., Бурда Н.Є.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Відомо, що рослини родини *Caryophyllaceae* (Гвоздикові) володіють полівалентною фармакологічною активністю та здавна використовувалися у традиційній медицині багатьох народів світу [3]. Одним із перспективних представників цієї родини є ліхніс корончатий (*Lychnis coronaria* (L.) Murray ex Desr.). Сировину використовують як протизапальний та антимікробний засіб, у тому числі при інфекційних захворюваннях, спричинених вірусом герпесу, а також при захворюваннях печінки та при діареї [1, 2, 3].

Тому актуальним є вивчення хімічного складу сировини ліхнісу корончатого як перспективної для розробки та створення нових ефективних лікарських засобів.

Матеріали та методи. Досліджуваною сировиною були листя, квітки, стебла та трава ліхнісу корончатого, заготовлені під час цвітіння у червні 2020 року у Харківській області. Виявлення сапонінів проводили із використанням загальновідомих хімічних реакцій з етанольним розчином холестерину, баритовою водою, реакції Лафона, Сальковського та Лібермана-Бурхарда. Крім того, для визначення хімічної природи сапонінів проводили реакції піноутворення у кислому та лужному середовищі.

Результати та їх обговорення. Отже, у всіх досліджуваних видах сировини ліхнісу корончатого було встановлено наявність сапонінів. Позитивні реакції Лібермана-Бурхарда та з розчином холестерину дали змогу виявити стероїдні сапоніни. Крім того, про перевагу стероїдних сапонінів у сировині ліхнісу корончатого свідчив результат реакції щодо встановлення хімічної природи сапонінів – стовпчик піни був більшим за об'ємом та стійкістю у лужному середовищі.

Таким чином, отримані дані становлять підґрунтя для проведення подальшого поглибленого вивчення листя, квіток, стебел та трави ліхнісу корончатого щодо ідентифікації та кількісного вмісту сапонінів.

Список літератури:

1. Evaluation of antihepatotoxic activity of *Lychnis coronaria* L. aqueous extract in carbon tetrachloride induced toxicity / Mubashir Masoodi, Shamshir Khan, Khan S, Amita Verma. *Indian Drugs*. 2007. Vol. 44(4). P. 618-621.
2. *Lychnis coronaria* Linn. A review / Bahar Ahmed, Mubashir H. Masoodi, Shamshir Khan, Habibullah. *NPAIJ*. 2008. Vol. 4(1). P. 22-25.
3. Satish Chandra and D.S. Rawat. Medicinal plants of the family Caryophyllaceae: a review of ethno-medicinal uses and pharmacological properties. *Integr Med Res*. 2015. Vol. 4 (3). P. 123-131.